

SOCIA(A)L BALANCEREN

Met de iPad op schoot en een schuin oog op de tv Candy crush saga spelen met de buuf én even een Whatsapp naar een vriendin overzee sturen. Allemaal tegelijkertijd. Herkenbaar?

Likes, shares, blogs, tweets, Whapps: hoe groot de berichtensunami is die dagelijks over je heen komt, heb je deels zelf in de hand. Welk medium biedt wát, en maakt het niet alleen maar onrustig?

'Het media-aanbod is inderdaad overweldigend', bevestigt Bas van der Haar, eigenaar van *Boost Your Social Media*. 'Daarom zie je dat steeds meer mensen selecties toepassen toegespitst op hun interessegebieden. Anders krijgen ze een *overkill* aan informatie. Voor sommige gebruikers nemen social media heel veel tijd in beslag. Zij zitten meer achter hun tablet of laptop dan dat ze met iets anders bezig zijn en vergeten om zich heen te kijken. De wereld is nog steeds mooi, maar omdat de wereld op social media vaak leuker wordt voorgedaan dan hij in het echt is, vestigen sommige mensen hun aandacht liever daarop. Een soort van struisvogelpolitiek. Mensen hebben in de virtuele wereld ongelooflijk veel 'vrienden', soms wel 600 of nóg meer, terwijl ze er misschien maar 15 procent van spreken *in real life*. Vaak worden mensen 'jaloers' op de sociale activiteiten van hun virtuele vrienden. Meestal onterecht, omdat veel mensen op hun sociale netwerken een leuker leven presenteren dan ze in het echt hebben. Ik denk dat social media een leuke toevoeging zijn in ons leven, maar dat ze niet de overhand behoren te krijgen in ons gedrag. Leef, deel en bekijk, maar doe dat op een sociaal verantwoorde manier. Want is het niet gewoon leuker om mensen en dingen in het echt mee te maken dan vanachter een beeldscherm? Het wordt tijd om de juiste balans te vinden', adviseert Van der Haar.

VOOR IEDEREEN ANDERS

Piet Bakker, Lector Crossmedia en Journalistiek van de Hogeschool Utrecht ziet het iets genuanceerder:

'Als we kijken naar ons televisiegedrag, zie je een grote gemeenschappelijkheid. We kijken massaal naar programma's als *The voice*, *De wereld draait door* en het *Journal*. Op de radio luisteren we graag naar dezelfde bekende zenders. Social media hebben daarentegen een heel individueel karakter. Er is niet één Facebook-pagina hetzelfde. Iedereen geeft er zijn eigen invulling aan, ervaart het anders en gaat er op zijn of haar eigen manier mee om. Voor de een is het een leuk medium om zichzelf te profileren, een reünie te organiseren, een oude geliefde op te sporen, contacten op te doen, of bijvoorbeeld geld in te zamelen voor een goed doel. Voor de ander is het een commerciële tool om een huis te verkopen of een product onder de aandacht te brengen. Weer iemand anders vindt het niks, kan niet zonder, of wordt er zenuwachtig van. Eenduidige adviezen geven of conclusies trekken ten aanzien van het gebruik kan ik dus niet. Wat ik wel weet, is dat je van de krant lezen een beetje slimmer wordt. Maar sociale media zijn zo divers, ze betekenen voor iedereen wat anders. Eén gemeenschappelijkheid is: door de opkomst van de smartphone kunnen we allemaal, overal, waar we ook zijn, allerlei media benaderen. Het mobiele bereik is enorm toegenomen.'

DRIE VROUWEN, DRIE PROFIELEN

Ieder zal dus voor zich een balans moeten vinden en vervolgens bewaken. Eigen keuzes maken op het gebied van bereikbaarheid, privacy en 'welke media passen mij'. Hoe onze lezers dat doen? Esta volgde een week lang drie vrouwen in hun mediagedrag: Daniëlle, Evelien en Ellen. Ze hielden een dagboekje bij waarin zij hun mediagedrag noteerden. En wat blijkt? Inderdaad: drie vrouwen, evenzoveel profielen. >

Van de 600 vrienden op social media spreek je er maar 90 in real life

‘Van de krant lezen word je slimmer. Social media zijn te divers’

VOOR DE DIGIBETEN ONDER ONS: WAT ZIJN SOCIAL MEDIA EIGENLIJK?

‘Social media’ is een verzamelnaam voor alle internet-toepassingen (Facebook, LinkedIn, Pinterest, Hyves, Twitter) waarmee het mogelijk is informatie met elkaar te delen op een gebruiksvriendelijke en vaak leuke wijze. En dan informatie in verschillende vormen: als tekst (nieuws, artikelen), geluid (podcasts, muziek) en beeld (fotografie, video).

WIST JE DAT...

... Nederland in de top 10 van de wereld staat wat betreft het gebruik van social media?

... de foto-app Instagram voor één miljard dollar is verkocht aan Facebook? Met Instagram kunnen foto's digitaal worden bewerkt en op sociale netwerksites worden gezet. De foto's krijgen een vierkante vormgeving, een hommage aan zowel de Kodak Instamatic als de polaroidcamera. Deze dienst zit nu op 100 miljoen maandelijkse (unieke) gebruikers. De overname is de grootste in de geschiedenis van Facebook.

... sociale netwerken niet voor eeuwig zijn? Kijk maar naar MySpace. De dienst raakte in razendsnel tempo uit de gratie toen Facebook aan zijn opmars begon. Datzelfde geldt voor het Nederlandse Hyves. ... LinkedIn tot voor kort veel meer door mannen dan door vrouwen werd gebruikt, maar dat het verschil inmiddels steeds kleiner wordt?

... Pinterest een sociale netwerksite is die fungeert als prikbord? De gebruiker kan over het hele web afbeeldingen pinnen en vervolgens op een van de aangemaakte moodboards plaatsen. De website is met name in trek bij vrouwen (ongeveer 80% van de gebruikers)*. Binnen 6 maanden bereikte Pinterest alleen in Nederland al 220.000 unieke gebruikers!

*Bron: Heleen van Lier, 2012, *De Morgen*
... de ‘oudere jongeren’ groots vertegenwoordigd zijn op Facebook, terwijl de jeugd-jeugd zich veel meer bezighoudt met Twitter, Tumblr en Instagram?

WAT IS JOUW PROFIEL?

Een aantal social media-profielen:

De Like & Share-fanaat: doet continu mee aan winacties.

De Social Klager: levert overall commentaar op en doet dat nogal negatief.

De Oversharer: heeft een enorme behoefte gehoord te worden. De oversharer deelt dus echt álles, van opstaan tot slapen gaan en alles daartussenin.

De Addict: kijkt elke vijf minuten dwangmatig op het beeldscherm, bang iets te missen.

De Glurder: gebruikt zijn/haar ‘social netwerk’ om de omgeving in de gaten te houden.

BEN JIJ EEN SOCIAL MEDIA-JUNKIE?

Hoe vaak per dag heb jij behoefte om even op Hyves, Facebook of Twitter te kijken? Is het misschien een beetje dwangmatig? Vaker dan je zou willen? Gemiddeld zitten Nederlanders dagelijks 109 minuten online en zo'n 13 procent checkt meerdere malen per dag zijn social media-accounts. Maar wat als je een dag geen internet hebt? ‘Volgens een recent Engels onderzoek ervaart meer dan de helft (53 procent) van de mensen dan afkickverschijnselen’, meldt *Sp!ts*. Het zou zelfs vergelijkbaar zijn met stoppen met roken of drinken. Duizend mensen werden gevraagd om 24 uur door te brengen zonder internet en maar liefst 40 procent voelde zich eenzaam. Ook werden mensen nerveus en angstig. Het fenomeen internetverslaving wordt echter nog door veel universiteiten onderzocht.’ Na een rondvraag door *Metro* bij enkele verslavingsexperts wordt duidelijk dat zij over een paar jaar een groep gebruikers op de stoep verwachten die verslaafd is aan - inderdaad - social media. ‘Mogelijk zijn er nu al mensen die problemen hebben door dwangmatig gebruik van social media’, stellen de verslavingsexperts. Ook Jellinek is alert op het probleem: ‘Internetten kan een enorm deel van je tijd in beslag nemen. De eerste gameverslaafden druppelen langzaam binnen.’

PAS OP VOOR IMAGOSCHADE

Als jij of jouw bedrijf niet goed omgaat met richtlijnen en privacy-instellingen, kan het zo zijn dat je ‘per ongeluk’ de verkeerde info de wereld in helpt. En wat eenmaal op het ‘grote boze internet’ staat, is moeilijk te verwijderen. Vooral als je sociale netwerken aan elkaar koppelt, is dat ‘gevaarlijk’. De impact die een verkeerde tweet of post op Facebook heeft, kan je privacy of imago behoorlijk schaden. Let dus goed op je instellingen. Vergeet niet zo nu en dan een ander wachtwoord te nemen. Gewoon, voor het geval dat.

IDEE

Probeer eens uit wat je zelf kunt bereiken met social media. Denk aan een actie voor een goed doel of de verkoop van je huis. Je zult versteld staan van het bereik!

Mediamix

Er is een ommekeer gaande tussen de oude en nieuwe media. Waar ‘vroeger’ social media dingen overnamen van tv, kranten en radio, is het nu zo dat ‘oude’ media afhankelijk worden van social media. Want daar hangt de doelgroep rond. Deze online doelgroep bepaalt steeds meer de nieuwwaarde. Social en traditionele media gaan dus steeds meer in elkaar op. Je kunt spreken van een soort symbiose, aldus Van der Haar, eigenaar van *Boost Your Social Media*.

‘Twitter komt met muziekdienst’

Twitter komt op zeer korte termijn met een eigen muziekdienst, genaamd Twitter Music. Gebruikers kunnen onder meer muziek luisteren op basis van de mensen die zij op het sociale netwerk volgen.

Bron: ANP

DE GEZELLIGE GROEPS-‘APPER’

‘Whappen maakt een sociaal leven onderhouden makkelijker!’

Wie: Daniëlle (40)

Werk: analist

Burgerlijke staat: getrouwd, 1 zoon en 1 dochter

Aantal apparaten: tv: 3 / radio: alleen in de auto / laptop: 1 / iPad: 2 / smartphone: 2

Daniëlle is een sociaal dier. Met meerdere vriendenclubjes en familieleden whappt of mailt ze dagelijks in groepsverband. ‘Een ideale vervanging van lange telefoongesprekken, want zo blijf ik, ondanks mijn drukke bestaan, continu op de hoogte van ieders dagelijkse besognes!’

Jij whappt en mailt wat af. Is het niet veel gezelliger om live rond de keukentafel af te spreken?

‘Ja natuurlijk. Maar we zijn allemaal vrouwen met werk en een gezin. We hebben de tijd er gewoon niet voor. Via mail of Whatsapp blijf ik op de hoogte van de kleine dagelijkse dingen van mijn vriendinnen, zelfs van hen die in het buitenland wonen. Zo voel ik mij meer betrokken bij én in elkaars leven. Waar ik tot drie jaar geleden uren belde, mail of whapp ik nu. Het kost minder tijd, en ik bepaal zelf wanneer ik reageer. Wat kost het nu eigenlijk om vier zinnen te typen? Wanneer ik werk hou ik er een strak schema op na - vroeg naar bed want de wekker gaat om half zes. Dan zie ik 's ochtends een hele rits mailtjes of berichtjes. Heerlijk om tijdens de koffie even te lezen en aan te vullen met commentaar. Ook 's avonds wordt er veel over en weer geschreven. Whappen maakt het leven makkelijker!’

Facebook, Twitter of andere sociale netwerken: waarom jij niet?

‘Een beetje conservatief ben ik eigenlijk wel, hè? Maar zakelijk heb ik het niet nodig en ik denk dat wanneer ik me op Twitter en Facebook ga storten, het ten koste gaat van het gezinsleven. Nu is het allemaal heel goed te doen. Ik heb een periode gehad waarin ik veel aan het Wordfeuden was, maar ik merkte dat ik hierdoor te veel met mijn hoofd in de iPad zat. Ik mis Facebook enzo dus

niet, maar ja: wat je niet kent, hoef je ook niet te missen!’

Kun jij je een moment herinneren waarop je dacht: dit is geen goed voorbeeld voor mijn kinderen?

‘Ja, toen ik in de auto zat in de file met hen achterin en vanachter het stuur toch even snel reageerde op een berichtje. Dat werd meteen door ze opgemerkt en afgestraft. Terecht.’

Gaat de mobiel ook weleens uit?

‘Tuurlijk. In de bios of tijdens een vergadering zeker. En als ik in een restaurant eet - of dan op z'n minst op trilfunctie. Ik heb er zelfs een hekel aan als iemand in gezelschap continu op z'n telefoon kijkt! Of ik reageer, ligt eraan. Het hangt af van waar mijn kinderen zijn. Als ze bij mijn moeder of man thuis zijn, dan neem ik op. In andere gevallen kijk ik op het scherm maar kan ik het heel goed laten gaan.’

Je leest graag tijdschriften, hoezo?

‘Boeken nemen mij te veel in beslag. Tijdschriften kan ik vluchtig inkijken en lezen.’

Whatsapp & nieuwe betaalvormen

Whatsapp introduceert nieuwe abonnementsvormen waarbij gebruikers in één keer voor drie of vijf jaar kunnen afrekenen. Nu is de dienst in principe maar één jaar gratis en kan daarna weer met één jaar worden verlengd.

Bron: ANP

DE DYNAMISCHE DRAADLOZE DUIZENDPOOT

'Online media zijn een fijne aanvulling op de traditionele media'

Wie: Evelien (45)

Werk: mede-eigenaar Vroeger & Toen en Team-leider Ticket sales & service recovery KLM.

Burgerlijke staat: getrouwd, 1 dochter

Aantal apparaten: tv: 1 / radio: 1 / computer: 1 / iPad: 1 / smartphone: 1

Evelien is een ondernemende, dynamische dame. Door haar twee jobs is ze veel onderweg, werkt ze op onregelmatige tijden en wil ze flexibel zijn. Bij haar moeten media vooral nuttig, leuk en handig zijn. Een laptop, iPad en smartphone vormen voor haar de ideale draadloze media.

Een smartphone, iPad, laptop: alle drie zijn ze draadloos te checken. Jij houdt er schijnbaar niet van aan een lijntje te worden gehouden.

'Ik heb heel leuke maar best drukke banen, en dan vind ik het heerlijk om hierdoor weer een soort vrijheid te creëren. Samen met m'n dochter Linde, lekker op de bank een potje Squa op de iPad, een paar mailtjes op je laptop in de woonkamer, een telefoontje vanuit je auto. Ideaal!'

Je werkt dagelijks met laptop vanuit huis. Lopen jouw werk- en privéomgeving door jouw 'mobiele kantoor' niet te veel door elkaar?

'Ik kan werk en thuis prima combineren. Vooral als Linde op school is of 's avonds op bed ligt kan ik bergen werk verzetten. Natuurlijk gebeurt er ook weleens iets. Laatst zaten we met z'n drieën thuis te lunchen tijdens haar korte schoolpauze en dan gaat mijn telefoon. Het was echt een werktelefoon-

tje dat ik moest nemen. Dit is voor Linde geen goed voorbeeld, zo'n *quality time*-moment dat door een telefoon wordt verstoord. Dat probeer ik echt te voorkomen.'

Je hebt je abonnement op de krant deze week opgezegd? Waarom?

'De papieren krant is op de achtergrond geraakt door allerlei nieuws-apps die je op de iPad en je telefoon kunt checken. Sinds een jaartje hou ik het nieuws online bij. De ouderwetse krant heeft het dus afgelegd tegen een online nieuwssite. Ik kan daarentegen nog steeds genieten van een avondje ouderwets buizen, radio luisteren in de auto, of bladeren door woonbladen. De afwisseling tussen online media, ouderwets buizen en bladeren vind ik prima en wil ik graag zo houden. Voor mij zijn online media dus in de meeste gevallen een fijne aanvulling op de traditionele media, geen vervanging. Behalve bij de krant dan. O ja, en sms'en heeft 'verloren' van whappen, haha!'

Je hebt een Facebook-pagina van jullie bedrijf, plaatst tweets voor potentiële klanten, snuffelt op Pinterest voor inspiratie voor een fotoshoot: zijn social media nog wel 'social'?

'Echt 'social' inderdaad niet, meer informatieverstrekking, functioneel en zakelijk. Ik deel mijn privé-zaken beperkt, hou privé en zakelijk gescheiden, omdat m'n echte vrienden toch wel op de hoogte zijn. Daar heb ik Facebook niet voor nodig. Daarentegen verzend ik via Twitter ook informatie met een 'leuk' gehalte, zo nu en met een persoonlijke twist. Maar Twitter blijft voor mij een commerciële *tool* omdat ik het een goede toevoeging vind op onze winkel. En wat Facebook betreft, Like & share wordt vaak gekoppeld aan prijzen winnen en mensen vinden dat leuk. Vind je het niet leuk, scroll je gewoon verder, denk ik dan. De Facebook-vrienden van onze winkel hebben een vrije keuze om ons wel of niet te volgen. Hoogstens een paar keer per jaar zal ik mijn privé-vrienden een berichtje sturen via Facebook omdat we iets leuks organiseren. Verder hou ik privé en commercie gescheiden.'

DE SOCIALE SINGLE SPELLETJESPELER

'Misschien ben ik verslaafd. Zonder Whatsapp wist ik me geen raad'

Wie: Ellen (40)

Werk: sales manager reisbranche

Burgerlijke staat: vrijgezel

Aantal apparaten: tv: 1 / radio: 2 (auto & werk) / laptop: 1 / iPad: 1 / smartphone: 1

Ellen is een vlotte vrijgezel die ontzettend veel vriendschappen onderhoudt. Snel even whappen heeft haar sterke voorkeur, want dan bepaalt ze haar eigen tempo. Meestal is dat dagen later pas, want ze kan het niet altijd bijbenen. 'Soms is het te veel'. Dan geeft ze even de voorkeur aan de luie bank om een avondje te buizen of online spelletjes te doen op haar smartphone.

Je werkt in de reisbranche en reist veel. Stuur je nog weleens een ouderwets kaartje vanuit Verwegistan?

'Nooit! Ik stuur alleen een kaartje als er een kind is geboren. Mijn moeder krijgt een telefoontje dat alles goed gaat, maar dat is het. Op reis laat ik alle contacten of media even voor wat ze zijn. Meestal is een vakantie ook een 'afkickmoment' van het online spelletje dat ik dan al weken doe. Na zo'n trip ben ik er vanaf. Maar niet voor lang. Snel volgt alweer een uitnodiging voor iets nieuws: Ruzzle, Wordfeud. Songpop, Candy crush. Het biedt me ontspanning, uitdaging om een beetje na te denken met een leuk wedstrijdement.'

Afkicken, zeg je. Zie je jezelf een beetje als een 'verslaafde'?

'Misschien wel. Niet zozeer van online spelletjes, hoor. Maar als ik geen Whatsapp had, dan wist ik mij geen raad. Ik zou niet zo veel contact meer met mensen kunnen onderhouden. Ik ben namelijk 'te lui' om te mailen. Dan moet je opeens een heel verhaal tikken, niks voor mij. Facebook, daar ben ik ook niet goed in, hoewel ik het wel heel leuk vind om te zien hoe het anderen vergaat en anekdotes of foto's uit te wisselen. Bellen kost me een hele avond. Nee. Whatsappen is voor mij dus ideaal. Dus ja, ik ben er afhankelijk van! Ik vind het ook niks als het eruit ligt.'

Ben je de enige 'verslaafde' in jouw omgeving of is iedereen zo?

'Ja, iedereen die ik ken whappt zich een slag in de rondte. Ook Facebook gebruiken we veel. Daaren-

tegen ken ik niemand die twwitert. Ikzelf onderhoud met 35 vrienden regelmatig contact via berichtjes, ook al antwoord ik niet onmiddellijk. Zelfs in de kroeg duik ik soms in een gesprek op Whatsapp, terwijl ik met iemand sta te praten. Ik probeer het te matigen, maar om mij heen zie ik dat mensen er steeds meer door afgeleid zijn. Ik heb mijn smartphone altijd paraat, en check 3 à 4 keer per dag het nieuws. Ook zo'n ingesleten gewoonte.'

Zou je zonder de reisvergelijkingsites, zoals zoover.nl en skyscanner.net, jouw werk kunnen doen?

'De reisbranche drijft op internet. Ik gebruik reisvergelijkingen online heel intensief voor mijn werk om producten samen te stellen en hotels te vergelijken. Ook als ik zelf op vakantie ga kijk ik er altijd op. Waar ik mij inmiddels meer in moet verdiepen is LinkedIn, want ik zoek een baan.' «

Nederland staat in de top 10 van de wereld als het gaat om het gebruik van social media